

**Stowarzyszenie
na rzecz Praworządności w Szkołach
„Stowarzyszenie Umarłych Statutów”
kontakt@umarlestatuty.pl**

dot. pisma z dnia 8 grudnia 2020 r., znak: KR.01.01-XII/2020

Działając na zasadzie art. 244 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.) zawiadamiam, iż Państwa wniosek z dnia 8 grudnia 2020 r., znak: KR.01.01-XII/2020, został załatwiony w następujący sposób:

1. zbadano Statut Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego im. Świętej Rodziny z Nazaretu w Krakowie, zwany dalej Statutem, w zakresie opisanym we wniosku,
2. potwierdzono występowanie wskazanych braków w Statucie oraz istnienie postanowień Statutu o treści jak opisana we wniosku.

W związku z podniesionymi przez Państwa zarzutami:

1. Małopolski Kurator Oświaty podejmie działania nadzorcze w stosunku do Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego im. Świętej Rodziny z Nazaretu w Krakowie w związku z brzmieniem:
 - a) § 70 pkt 5 Statutu – odnośnie konieczności uzupełnienia Statutu o wymagane prawem postanowienia dotyczące usprawiedliwiania nieobecności przez uczniów pełnoletnich;
 - b) § 70 pkt 6 Statutu – odnośnie konieczności uzupełnienia Statutu o postanowienia dotyczące zasad zwalniania się z zajęć przez uczniów pełnoletnich.

O wynikach tych działań zostaną Państwo powiadomieni odrębnym pismem.

2. Małopolski Kurator Oświaty nie podejmie działań nadzorczych w związku z brzmieniem § 10a Statutu Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego im. Świętej Rodziny z Nazaretu w Krakowie, gdyż przepis ten w ocenie Małopolskiego Kuratora Oświaty nie narusza przywołanych przez Państwa przepisów prawa.

Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. Świętej Rodziny z Nazaretu w Krakowie jest publiczną szkołą katolicką, do której uczęszczanie jest dobrowolne. Szkoły katolickie funkcjonują w szczególnym reżimie prawnym, odmiennym od innych szkół, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub inne niekościelne osoby prawne lub osoby fizyczne. Ich istnienie i działanie opiera się bowiem na przepisach polskiego prawa oświatowego oraz postanowieniach Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską z dnia 28 lipca 1993 r. (Dz. U. z 1998 r. Nr 51, poz. 318), zwanego dalej Konkordatem. Zgodnie z art. 14 ust. 1 i 2 Konkordatu *Kościół Katolicki ma prawo zakładać i prowadzić placówki oświatowe i wychowawcze, w tym przedszkola oraz szkoły wszystkich rodzajów, zgodnie z przepisami prawa kanonicznego i na zasadach określonych przez odpowiednie ustawy. W realizowaniu minimum programowego **przedmiotów obowiązkowych** i w wystawianiu druków urzędowych szkoły te podlegają prawu polskiemu. W realizowaniu programu nauczania **pozostałych przedmiotów** szkoły te stosują się do przepisów kościelnych. O publicznym charakterze tych szkół i placówek decyduje prawo polskie.* Przywołany przepis ratyfikowanej umowy międzynarodowej w pełni potwierdza, że szkoły katolickie działają zarówno na podstawie prawa powszechnie obowiązującego, jak i w zgodzie z prawem kanonicznym. Szczególną uwagę zwrócić należy na art. 14 ust. 2 zd. pierwsze Konkordatu, który precyzuje obszary podlegające regulacji prawem powszechnie obowiązującym, tj. minimum programowe przedmiotów obowiązkowych (obecnie podstawa programowa) i wystawianie druków urzędowych. W pozostałych kwestiach, szczególnie w realizowaniu programu nauczania pozostałych przedmiotów szkoły te stosują się do przepisów kościelnych. W przypadku religii, niebędącej przedmiotem obowiązkowym¹, szkoła katolicka, prowadzona przez kościelną osobę prawną, ze względu na jej wyznaniowy (konfesyjny) charakter może przedmiot ten uznać za obligatoryjny dla swoich uczniów. Posiadanie przez Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. Świętej Rodziny z Nazaretu w Krakowie statusu szkoły publicznej nie pozbawia go możliwości działania jako szkoły o charakterze katolickim, wyrażającym się m. in. realizacją własnej misji, przedmiotów innych niż obowiązkowe zajęcia edukacyjne przewidziane w podstawie programowej, własnego programu wychowawczo-profilaktycznego. Przyjęcie wykładni wykluczającej ustanowienie w statucie katolickiej szkoły publicznej obowiązkowego udziału każdego ucznia w lekcjach religii, byłoby sprzeczne z zasadami wynikającymi z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (art. 25 ust. 3), Konkordatu (art. 14) oraz ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1347).

3. Małopolski Kurator Oświaty nie podejmie działań nadzorczych w związku z brzmieniem **§ 70 pkt 2** Statutu Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego im. Świętej Rodziny z Nazaretu w Krakowie, gdyż przepis ten w ocenie Małopolskiego Kuratora Oświaty nie narusza art. 53 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

¹ art. 109 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 ze zm.)

Zgodnie z cytowanymi wyżej przepisami Konkordatu oraz zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1347) *Kościelne osoby prawne mają prawo zakładać i prowadzić szkoły oraz inne placówki oświatowo-wychowawcze i opiekuńczo-wychowawcze na zasadach organizacyjnych i programowych określonych przez odpowiednie ustawy. Mają one charakter katolicki i podlegają władzy kościelnej.* Oznacza to, że kościelna osoba prawna prowadząca szkołę katolicką nadając jej statut ma prawo określić w nim, w jaki sposób będzie dbać o zachowanie jej religijnego (wyznaniowego) charakteru. Sformułowanie „*mają one charakter katolicki*” upoważnia szkoły katolickie do realizowania własnej misji i koncepcji wychowawczej wyrażonej w statucie i programie wychowawczo-profilaktycznym, o którym mowa w art. 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 ze zm.).

4. Małopolski Kurator Oświaty nie podejmie działań nadzorczych w związku z brzmieniem **§ 70a pkt 1, 2, 4, 7, 8** Statutu z przyczyn jak opisane w pkt 2 i 3 niniejszego pisma. Szkoła katolicka może w sposób szerszy niż inna szkoła publiczna określić wzorzec zachowania oraz pożądaną postawę ucznia. Postanowienia Statutu w kontekście kształtowania zachowań uczniów nie powinny być odczytywane jako wyrwane z kontekstu. Należy je bowiem odczytywać w powiązaniu z treścią programu wychowawczo-profilaktycznego obowiązującego w danej szkole. Uczeń podlegający obowiązkowi nauki (lub działający w jego imieniu ustawowi opiekunowie) ma prawo wyboru rodzaju szkoły. Relacja ucznia ze szkołą powstaje nie tyle z samej istoty realizacji obowiązku nauki, ale na skutek autonomicznego i nieograniczonego wyboru (przez rodzica, ucznia) sposobu kształcenia i wychowania. Jeżeli uczeń nie akceptuje katolickiego charakteru szkoły, do której uczęszcza oraz wymagań związanych z uczęszczaniem do niej, to w każdym czasie może zrealizować swoje prawo do nauki rezygnując z bycia uczniem szkoły katolickiej i wybierając kontynuację nauki w innej, niekatolickiej, publicznej szkole. W stosunku do uczniów Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego im. Świętej Rodziny z Nazaretu w Krakowie możliwość taka jest zapewniona przez Gminę Miejską Kraków, co potwierdza obowiązująca uchwała regulująca sieć szkół ponadpodstawowych na terenie Miasta Krakowa, tj. Uchwała Nr XVIII/362/19 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 czerwca 2019 roku w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół ponadpodstawowych oraz szkół specjalnych, mających siedzibę na terenie Gminy Miejskiej Kraków (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2019 r. poz. 4793). Podnieść przy tym należy, że posiadanie statusu szkoły publicznej przez szkołę katolicką nie pozbawia jej możliwości odrębnego ukształtowania (rozszerzenia) katalogu obowiązków ucznia, zgodnie z nauką Kościoła Katolickiego. Prawo takie wynika z przywołanego wcześniej art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1347) oraz art. 14 ust. 1 i 2 Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską z dnia 28 lipca 1993 r. (Dz. U. z 1998 r., Nr 51, poz. 318).

5. Małopolski Kurator Oświaty nie podejmie działań nadzorczych w związku z brzmieniem § 70b ust. 3 oraz § 70b ust. 4 Statutu Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego im. Świętej Rodziny z Nazaretu w Krakowie.

Z przyczyn opisanych w punkcie 3 i 4 niniejszego pisma, odnosząc się do merytorycznej strony wskazanych postanowień Statutu, w ocenie Małopolskiego Kuratora Oświaty są one dopuszczalne w przypadku szkół katolickich. Są również akceptowalne na gruncie Prawa oświatowego, gdyż odpowiadają celom wychowawczej funkcji szkoły – jeżeli tylko znajdują odzwierciedlenie w programie wychowawczo-profilaktycznym.

Z pismem
Małopolski kurator Oświaty
Barbara Nowak

POUCZENIE

Zgodnie z art. 246 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego wnioskodawcy niezadowolonemu ze sposobu załatwienia wniosku służy prawo wniesienia skargi do Ministra Edukacji i Nauki.

Do wiadomości:

– Pan Przemysław Czarnek, Minister Edukacji i Nauki, al. J. Ch. Szucha 25, 00-918 Warszawa